TEKSİF'te dönen dolaplar

Teksif Sendikası yetkili - lerinin işverenlerle imzala - dığı toplu iş sözleşmeleri - nin işçiye getirdiği yeni çalışma şartları işçilerden gizli tutulmaktadır. Oysa Toplu İş Sözleşmesi Kanunun 46. inci maddesine göre, anlaşmanın işçilere ilân edil - mesi zorunluğu vardır.

Bu durum karşısında Sendika üyeleri kendi aralarında imzaladıkları bir yazı ile Eyüp Şubesine müracaat etmişler ve imzalanan toplu iş sözleşmesi hakkında kendilerine bilgi verilmesini istemişlerdir. Bu isteklerinin sonuç vermediğini gören üyeler bu def'a Eyüp Lokalinde toplanıdlar. Bu toplantıya Genel Başkanlarını da davet ettiler. Başkan Ankara'-

(Devamı 4de)

İŞÇİ
KÖYLÜ
ESNAF
DAR GELİRLİ
YURTTAŞ
S[...] AZETEN[...]

Nebil Varıy
Bahçekapı
Vakıf İş Han
Kat 4 No 17

EMEKÇİ

haftalık siyasal halk gazetesi

YIL : 1 SAY[...] URUŞ — 22 Ağustos 1964 Cumartesi — ADRES: Ankara Caddesi, 54 — Telefon : 27 15 88

MADEN İŞ GREV

Türkiye Maden İş Sendikası ile Madeni Eşya İmâlcileri Sendikası arasında, da, bir süre önce başlamış buluna nuyuşmazlık geçtiğimiz hafta içinde son duruma varmış ve madeni eşya sanayiinde çıkan grevler bütün hızıyla genişlemiştir.

Amerika sendikalara müdahale mi ediyor ?

Çalışma Bakanlığı Teşkilâtı kimin hizmetinde?

Tünatos Sendikası Türkiye'de Amerika Birleşik Devletleri'ne ait bir çok üslerde örgütlenmiştir. Toplu Sözleşme-Grev ve lokavt kanunlarının yürürlüğe girmesinden sonra İstanbul Karamürsel ve Trabzon işyerlerinde İşvereni Toplu Sözleşmeye çağırmış, görüşmelere başlamıştır.

Bu arada İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü, ne işverenden, ne de ilgili sendikalardan bir itiraz olmamasına rağmen, TÜNATOS sendikası yetkili değildir... şeklinde bir karar almış ve fakat bu karar Şubat 1964 de yetkili iş mahkemesince iptal edilmiştir.

Bunun üzerine sendika işveren ile müzakerelere devam etmiş ve Nisan ayında Toplu görüşmeler bitirilmiştir. Ancak bu sefer Amerikan hükümeti toplu sözleşme imza etmeyeceğini, fakat Tumpane Co. İnc. şirketinin 1.Temmuz.1964 tarihinden sonra ABD namına Sözleşmeyi imzalayacağını yazılı olarak sendikamıza bildirmiştir.

1.Temmuz.1964 tarihin - den sonra Tumpane Şirketi Toplu sözleşmeyi imzalamak üzere Sendika tarafından çağırılmıştır.

Tumpane şirketi Amerikan hükümetinden aldığı talimat üzerine Tünatos sendikası ile Toplu sözleşme yapmıyacağını açıkça ve yazılı olarak belirtmiştir.

Neticede Durum ilgili Bölge Çalışma Müdürlüklerine bildirilmiş ve işvereni çağırmaları istenmiştir. Kocaeli ve Trabzon Bölge Çalışma Müdürlükleri işvereni çağırmamışlardır. Yalnız, İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü İşvereni çağırmıştır. Toplantıya gelen İşveren Bölge Çalışma Müdürlüğünde Amerikan hükümetinden aldığı talimat üzerine bu sendika ile Toplu

(Devamı 4de)

Acı Gerçekler

ALİ KARCI

Dünyada «geri kalmış on ülke»nin içinde Türkiyemiz de var. Halkımızın % 11 i iş bulabilmek için devamlı surette göçebe gibi dolaşır, durur. İşsiz ve gizli işsizlerin sayısı hergün biraz daha kabararak 5 milyonun üstüne doğru hızla yükselmektedir. Ziraat, ortaçağ ve derebeylik kalıntısı bir nitelikte olup, 23 milyon hektar olarak hesap edilen ekili toprakların 20 milyonu, hâlâ karasapanla sürülmektedir. Yarım milyondan daha fazla köylü ailesinin elinde, hiç toprak yoktur. Sanayi; han işletmeciliğinden yukarı yeni yeni çıkmağa başlamış bulunmaktadır.

Uluslararası büyük sermaye gurupları, yerli sermayedarlarla da birleşerek yeraltı ve yerüstü servetlerimizi cömertçe sömürmenin rahatlığı içinde her geçen gün biraz daha şişmektedirler.

Ticaret, kap-kaç zihniyetinden bir karış ileri gidemedi. Gerek Sanayie, gerek ticarete yatan paralar, bir yıl gibi kısa bir süre içinde kendini amortize ederek sermaye sahiplerinin yüzünü güldürmektedir.

En az kazanan ile, ençok kazanan arasındaki 22,500 misli olan fark, fakir Türk halkı aleyhine gittikçe artmaktadır.

Beş yıllık plânın hedefine ulaşamıyacağı da kesinlikle anlaşılmış bulunmaktadır. Kaldıki, plân hedefine ulaşmış olsa bile, bunun emekçi halkımıza hiçbir şekilde fayda temin etmiyeceği, buna karşılık ticaret ve Sanayi erbabının bundan istediği gibi yararlanacağı, gün ışığına çıkmış bulunmaktadır.

Bugün trahomdan hastalananların % 9,u, yani 36.000 kişi heryıl kör olmaktadır. İlkokulu bitiren çocukların 250.000'i orta okula gidememektedir. 1000 çocuktan 450'si 10 yaşına gelmeden ölmektedir. Zonguldak, maden ocaklarında çalışanların % 90'ı vereme yakalanmış haldedir. Bu misaller, istenildiği kadar çoğaltılabilir.

Bunlar, nasıl değişecek? Kim değiştirecek? Halkın kötü kaderi nasıl iyiye yöneltilecek? Uzun yıllardan bu yana, çoğunluğun kaderi, babalarından devraldıkları sefaleti, çocuklarına miras bırakmaktan ileriye gidebildi mi?

Bu yaşantıyı değiştirecek olan yine halktır. Bu da, oyları Türkiye İşçi Partisine yani kendi kendine vermekle mümkün olabilecektir. Halkımız, için tek çıkar yol, bu gerçeği bellemesi ve bu uğurda çaba sarfetmesine bağlıdır. Aksi takdirde bu acı gerçekler, Türk halkının kaderinde daha uzun yıllar rol oynayacaktır.

Türkay kibrit Fabrikası Toplu Sözleşme İmzalandı

İstinyede kurulu Türkay Kibrit Fabrikasında bir süredenberi yapılmakta olan toplu sözleşme müzakereleri sona ermiş ve Sanayi Odaları salonunda yapılan bir törenle sözleşme imza edil - miştir.

Sözleşme ile 300 kibrit işçisine % 15-20 arasında zam ile yılda 2 maaş ikramiye, çocuk zammı ve diğer bazı sosyal haklar tanınmıştır.

Diğer taraftan Kimya - İşin bildirdiğine göre, yetkisi alınan Doğu, Filiz, İlsa, Üni-Şimi ve Fako İlâç Fabrikalarının toplu sözleşmeleri de bu günlerde başlıyacak - tır.

İzmit'te sessiz yürüyüş

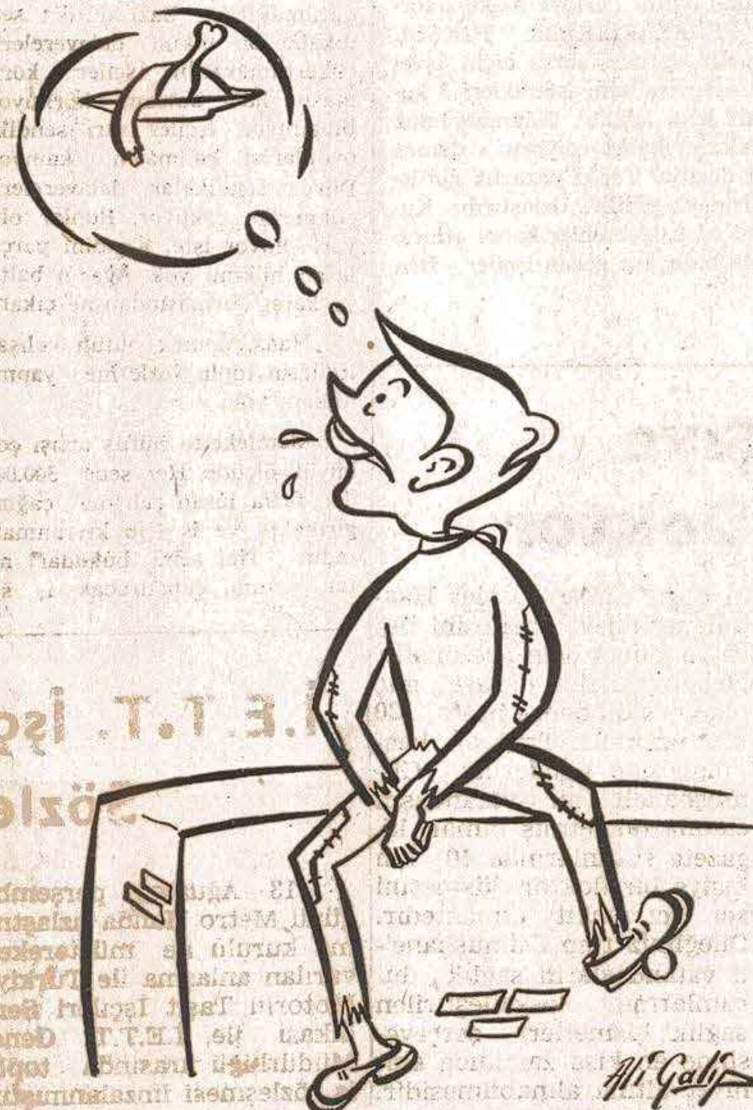
Türk ya da ecnebi herkes Türk kanunlarına saygı göstermelidir.

Türk işçileri artık uyanıyor. 19 Ağustos 1964 Çarşamba günü, Good-Year fabrikasında grev yapan Lâstik-İş işçilerinin, başlarında Rıza Kuas sessiz yürüyüşlerini grevcilerini veonları destekleyen Pirelli, U. S. Royal İzmit Kâğıt fabrikaları işçilerini, Gölcük'ten ve öbür yakın yerlerden gelen işçileri sessiz, kararlı yürürken görmeliydiniz. Kendini beğen - miş amerikan müdürünün haksız hareketlerini protesto eden grevcileri İzmit halkı nasıl destekliyor onu da görmeliydiniz.

İlk grevleriydi bu İzmitlilerin. Birkaç şaşkının dışında bütün İzmitliler şöyle özetliyorlardı durumu: «O kadar kâr sağlıyor, tabiî verecek işçilerimizin hakkını. Yağ ma yok.»

İzmit Valisi bile dayana - madı da, grevcilerin araba - larının üstündeki «İş emni - yetimizi alıncaya kadar greve devam edeceğiz.» dövizinin kenarına el yazısıyla şöyle yazdı: «İŞ EMNİYETİNİZ ALINACAKTIR.»

Çarşamba günü saat 17.30 da İzmitte Lâstik-İş sendi - ka şubesinin önünden hareket ederek sessiz yürüyüşe geçen 1000 insan yalnız Good-Year'daki grevin zafere ulaşacağını değil, Türk işçilerinin İNSAN GİBİ YAŞAMA SAVAŞLARININ ER GEÇ BAŞARIYA ULAŞACAĞINI da müjdelemiş oluyordu.

— «Tam ağzıma lâyik... Ama çok tuzlu...»

Good-Year Grevi Başarıyla devam ediyor

Good-Year Lastik fabrikasındaki 350 işçi direnme hakkını kullanarak 13 Ağustos Perşembe gecesi saat 12 de greve başlamışlardır. İşçinin grevi böyle yüzde yüz desteklediği, böyle disiplinli hareket ederek haklarını almakta yüzde yüz kararlı olduğu grev nadir görülmüşdür diyebiliriz.

Amerikan sermayesi ile kurulmuş olan fabrikanın Müdürü de Amerikalıdır ve Türk işçilerine yukardan bakmak ve onları hor görmek kompleksinden kendini kurtaramamıştır. Fakat yaptığı hatayı Amerika'daki Good-Year Ortaklığı Genel Müdürlüğü de görmüş ve kendisine Amerikadan ih - tar göndererek yakında bu işden alınacağını bildirmiştir.

Lastik-İş Sendikası üyeleri bu başarılı grevleri sayesinde şımarık ecnebilere lâyık oldukları dersi böylece vermiş bulunmaktadırlar.

İşverene satılmış bir iki gazete ve müessese dışında tüm İzmit halkı da grevcileri desteklemekde ve onların taşıdıkları dövizleri görünce göz yaşlarını saklayamamaktadır.

İşçilerin gösterdikleri disiplin gerçekten takdir edilmeğe değer. 350 işçi sanki işe gidiyormuş gibi 3 vardiya halinde grev yerine tuttukları iki araba ile gidip gelmektedirler. Grevcilerin nöbet değiştirme saatleri böylece sabah 8, öğleden sonra 4 ve gece yarısı 12'dir. İşçiler geceleyin de battaniyelere sarılıp yatmakta, işyeri civarından bir saniye ayrılmamaktadırlar. Ayrıca, bütün grev çalışmaları arasında kendilerini ziyare - te civar İl'lerden gelen işçi ve sendikacılarla yakından ilgilenmektedirler.

İşveren, önceden suratlarına bakmaya tenezzül etmediği işçileri, şimdi grevden vazgeçirmek için, oto-

(Devamı 4de)

Arayan Bulur

Sina PAMUKÇU

«Buldum», diye haykırdı adam. «Buldum!»

Karşısında not almak için bekleyen bayan sekreterin beti benzi uçtu, sonra da hemen dışarı koştu ve «Bulmuş,» diye bağırdı.

«Bulmuş, bulmuş,» diye yansıdı bütün katta ses.

«İşsizliğin giderilmesi yolunu mu?»

«Bilmiyoruz ama bulmuş!»

«Düşük ücretleri arttırmanın çaresini mi?»

«Bilmiyoruz ama bulmuş!»

«Reformların gerçekleştirmenin yolunu mu?»

«Bilmiyoruz ama bulmuş!»

«Buldum,» diye hâlâ haykırıyordu adam. «Buldum!»

«Türk işçisinin milliyetperver olduğunu ispat etmenin yolunu buldum!»

Bayan sekreter, şaşkın dinliyordu.

«Evet,» dedi adam, «grevleri geçici olarak durduruyorum!»

«Çabuk bana Çalışma Bakanını ve yabancı dostlarımı bulunuz telefonda.»

O sırada bir iş için gelmiş olan bir sendikacı:

«Özür dilerim ama Yönetim Kurulu, hadi bilemediniz, Yürütme Kurulunca bir karar alınmak gerekmez mi bu konuda?» diye sordu.

«Senin kanından şüphem var, çık dışarı solcu,» diye bağırdı sendikacıya. Sonra kendi kendine düşündü adam: Öyle ya usulen Yürütme Kurulu üyelerine bildirmek iyi olurdu. Kendinden başka iki kişi daha vardı Yürütme Kurulunda. Biri Amerika'daydı. Hemen bir telgraf çektirtti: «Grevleri geçici olarak durdurttuk. Gözünüz aydın olsun. Tanrı Türkü korusun!» Viskos kampında fiskos eden üçüncüye de telefon edildi usulen. Durum bütün Bölge temsilciliklerine de bildirildi. Bir işçi lideri (!) de hemen bir bildiri yayınladı.

«Karışıksız asil Türk kanı taşıyan asil Türk işçisi! Sendikan grev kararı alırsa sakın katılayım deme. Çünkü grev yapan işçiler bu memleketin evlâdı değildir ve de Türk kanı taşımazlar. Memleketimizi her türlü iç ve dış afetlerden koruması için Ulu Tanrıdan niyaz eyleriz.»

Haber sendikacılar arasında kısa zamanda duyuldu ve «Yaz bunu da deftere» denilip geçildi.

Sağ duyulu sendikacılar ve halk şöyle diyordu:

1. — Grevin sosyal barışı sağladığını savunanlar, şimdi de grevi tehlikeli bir silâh olarak göstermekle çelişmeye düşüyorlar.

2. — Grev bilinci kolay kolay yaratılamaz. Onun için greve hazırlanmış ya da greve başlamış fabrikalarda grevi durdurmak, işçilerin haklarının yitirilmesi sonucunu doğurur. Kaldı ki grevden vazgeçen sendika, yeniden hemen grev kararı alamaz. O zaman da işveren, tam fırsatıdır diye baskıya girişir ve işçiyi, ağzını açmış bekleyen sarı sendikaya teslim eder.

3. — Anayasa'ca tanınmış «Grev» hakkının ne zaman kullanılmayacağı kanununda gösterilmiştir. Savaş, tam ya da kısmî seferberlik olmadığına göre niçin grevleri durdurmalı? Sıkıyönetim olmadığına göre zaten durum öyle tehlikeli değil demektir. Sonra ulusal sağlığı ya da ulusal güvenliği tehlikeye düşüren durumlarda grevleri bir ay için geri atmak yetkisi Bakanlar Kuruluna tanındığına göre, demek ki gerekli tedbirler zaten kanununca alınmıştır. Durum böyle olunca, neden telâşa ve heyecana kapılıp ya da başka hesaplara girişilip, grev durdurma kararı alınmıştır?

4. — Bütün bunlar bir yana, şunu bütün Türkiye halkına sormalıyız: NİÇİN DAİMA BÜTÜN FEDAKÂRLIKLAR YOKSUL HALKTAN İSTENİR? Ulusal güvenlik sorunu varsa niçin İşverenler Konfederasyonu çıkıp da, «Zaten işçilerin istedikleri 3 kuruş zam, biz yurdumuzu sevdiğimiz için, içinde bulunduğumuz koşullar bakımından işçilerin isteklerini kabul ediyoruz,» demez de, ille işçilerden gelsin fedakârlık denilir? Toplu pazarlık görüşmelerinde anlaşma olmaz, Uzlaştırmaya gidilir. Uzlaştırma Kurulunun verdiği kararı işçiler kabul eder, işverenler kabul etmez. Ondan sonra fedakârlık bahse konu oldu mu gelsin işçiler. Ben bu işde yokum arkadaşım.

40 Bin Kişiye Bir Doktor

Gümüşhane'de tek bir Devlet hastahanesi bulunmaktadır. 70 yataklı olan bu hastahane de yıllardır bir doktor yalnız başına vazife görmektedir. Bu tek doktor da elinin erdiği kadar çok marifet göstermektedir. Meselâ operatör olan bu zat, birçok müesseselerin doktorluğunu ve idarî işlerini, Sağlık Müdürlüğünü, Hastahane Baş Hekimliğini Verem Dispanseri Baş Hekimliğini, Hastahane nisaiye mütehassıslığını ve öğretmen okulunun doktorluğunu üzerine almıştır. Okadar ki çoğu zaman Devlet Hastahanesindeki vazifesini dahi yapamaz hale gelmiştir. Hele hastalık devası güç olan çeşidindense hasta, 120 km uzaktaki Trabzon hastahanesine gönderilir. Gümüşhaneli bir vatandaşın canına tak etmiş olmalı ki, gazete sütunlarında 40 bin kişiye bir doktor düşmesini acı acı tenkit etmektedir. Dileğimiz tüm Gümüşhane'li vatandaşların sağlık durumlarının sosyalleştirilen sağlık hizmetleri çerçevesinde en kısa zamanda emniyet altına alınabilmesidir.

Toplu İş Sözleşmeleri ve İşçiler

Yazan: Şaban Erik

Bu güne kadar, şöyle böyle, 200.000 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmeleri yapılmıştır. Burada hemen itiraf edelim ki, sözleşmeler işçileri sendikalara yöneltmiştir. İşçiyi sendikaların bir şey olduğuna inandırmıştır. Bugün biraz olumlu bir sözleşme yapmış olan sendikanın kapısını işçiler üye olmak için aşındırmaktadır. Ki, bu işçiler eskiden sendikalara iple çekilmekte idiler.

Ancak, meseleyi genel olarak ele alırsak, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun işçiler için bir kurtarıcı olmadığı hükmüne kolayca varırız. Ne diyorduk? Haaa, bu güne kadar 200.000 işçiyi bağlıyan sözleşmeler yapılmıştır. Türkiye'de işçi sayısı 200.000 değildir. Bugün sadece sigortalı işçi sayısı 650.000 dir. Sigortalı olmıyan işçilerin sayısını Allah bilir. Ama kaba taslak bir hesapla Türkiye'de çalışanların sayısı 13 milyonu aşar. Tabiî bu 13 milyonun içinde hakikatte çalışacak bir iş bulamayıp kıvrım kıvrım kıvranan işsiz işçiler de var. Şimdi bir düşünülsün hele: Bu kadar işçi içinde 200.000 işçiye bir şeyler veren bir kanuna bel bağlamak, meseleyi sahici niyetlerle güden insanların aklına uyar mı? Amalenecek ki: Eee dostum, bütün çalışan işçiler sıksın dişini, yapsın sözleşmesini... Kime ne yani?... Aaaa, bakınız bu mümkün değil. Niçin değil? Şunun için değil: Üçer, beşer çalışan işçiler hiçbir zaman sendikalı olamazlar. Patronlar bir çırpıda canlarına okur sonra. Kaldı ki, böyle bölük pürçük çalışan işçilerin meselelerini sendikalar da kovalayamaz. Bu maddeten imkânsızdır. Kaldı ki, böyle parakende çalışan işçilerin halleri yürekler acısıdır. Sonra, bazı işçiler çok korkutulmaktan, lidersizlikten toparlanamamaktadır ve haklarını arayamamaktadır. Bazı işçiler sarı sendika oyunlariyle avutulmakta ve aldatılmaktadır. Bazı dürüst sendikalar bir takım dalaverelerle çökertilmektedir. İşçiler korkmasın, lider bulsun; korkuyor, bulamıyor, İşçiler sarı sendika oyunlarına kanmasın, kanıyor. Dürüst sendikalar dalaverelerle çökmesin, çöküyor. Bunlar oluyor. Oluyor işte. Kendini parçalasan hükmü yok. Ağacın baltaya karşı durmasından ne çıkar?

Haaa, demek bütün çalışan işçilerin toplu sözleşme yapma imkânı yok.

Memlekette nüfus artışı çok büyük ölçüde, Her sene 300.000 den fazla insan çalışma çağına girmekte ve iş için kıvranmaktadır. Her sene bukadar artan insanı çalıştıracak iş sahası yaratamıyoruz millet olarak. Şu halde bugün çalışamıyan milyonlarca insanımız olduğu gibi, bu miktar günden güne artmaktadır. Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu buna neylesin?

Bir de ne var biliyor musunuz? Toplu İş sözleşmesi yapmak zorunda kalan bazı müesseseler sözleşmenin yüklediği malî külfeti (külfet demek ızdırarında kalıyorum) hafifletmek için işçi tensikatı yapmaktadır. Bu demektir ki, bazı işyerlerinde işçilerin sözleşme hükümleriyle elde ettikleri menfaatler, kısmen, bazı arkadaşlarının sırtından çıkmaktadır.

Sonra şu da var: Patronlar, sözleşmelerin götürdüğünü mallarına zam yapmak suretiyle geri getirmeğe çalışmaktadırlar Bu, tavşana kaç, tazıya tut demektir. Yani, işçi, sözleşmeyle bir pul zam alacak.. sonra, yaşamak zorunda olduğu şeyler pahalanacak ve bu bir pul elinden uçup gidecek. Üstelik sözleşme yapmıyan işçiler de sözleşmeler nârına yanacak.

Offf of, az kalsın unutuyordum, sözleşme yapan 200.000 işçinin 200.000 i de bir şeyler elde etmiş değildir. Bir kısım işçiler sadece sözleşme yapmıştır okadar.

Yaaa, işte böyle dostlar. Onun için memlekette bütün işlerin genel yarara göre yürütülmesi lâzımdır. Sizleri «Tamam. işte, biz de böyle yürütüyoruz» diyeceklerdir. Hayır dost, işler genel yarara göre yürütülmemektedir. İşler «Rab bena, hep bana» politikasına göre yürütülmektedir. İşler genel yarara göre yürütülmeğe başladığı gün memlekette kalkınma.. millete yücelme olacaktır. Memlekette kalkınma olduğunu sen kendi yaşantında göreceksin.

Dost, işleri genel yarara göre yürütmek, kişisel çıkar tutkusundan sıyrılmış kişilerin.. menfaatçı guruplarına yaslanmamış kişilerin harcıdır. Gerçek aşkına, insanlık aşkına hareket eden kişilerin harcıdır.

Dost, çıkarcıların işçilere karşı açık ve basit bir tâbiyesi vardır: İşçiden yana görünmek, işçiden yana söylemek ama aslında işçiye karşı olmak. Ve, gerçekten işçiden yana olanlara aman vermemek. Neden? Çünkü çıkarcılar bu dünyaya sadece kendileri yaşasın diye geldiklerini sanırlar. Oysa, bu dünya bütün insanların malıdır. Yaşamak, yaşadığından bir şey anlamak, bütün insanların hakkıdır.

Aç gözünü arkadaşım, uyandır canını arkadaşım. Benden sana selâm arkadaşım.

Şaban ERİK

İ.E.T.T. İşçileri Toplu Sözleşme İmzaladı

13 Ağustos perşembe günü Metro Handa uzlaştırma kurulu ile müştereken varılan anlaşma ile Türkiye Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası ile, İ.E.T.T. Genel Müdürlüğü arasında toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Varılan anlaşmaya göre 6000 işçi zamanlardan istifade edebilecektir. İşçilerin kazandığı sosyal haklar yanında her işçinin gündeliğine 264 kr. zam kabul edilmiştir.

Ne Yapsan Nafile

İhracaatın Arttırılması için Tedbir alındı. Ama İhracaat değil, Döviz kaçakçılığı Arttı.

Artık Sağır sultan bile duydu: ihracatımız ithalâtımızı karşılamıyor. açık veriyor. Bu yıl dışarıya sattığımız mallar plân uyarınca artmak şöyle dursun, geçen yılın rakkamını bile bulmamış. Bunun için hükümet, ihracat artsın diye, ihraç mallarının fiyatlarını serbest bıraktı. Oysa şimdi Adana'dan ve İzmir'den gelen haberler gösteriyor ki ihracat artmamış, ama tüccar fiyatları düşük gösterip mil yonlarca liralık dövizin yurt dışında kalmasına sebep olu yormuş, Yani dışarıya para kaçırıyormuş. Üstelik, düşük gösterilen bu fiyatlar yüzünden köylünün mahsulünü de ucuza kapatıyormuş. İhraç mallarını yetiştiren köylüler, çiftçiler çok zor durumda kalmışlar. İzmirdekiler feryadı bastılar bir süre önce. Bu neden böyle oluyor? Çünkü tüccar ihracaatın artmasını, memleketin kalkınmasını değil, kendi çıkarını düşünüyor her şeyden önce, İhracaat gibi memleketin kalkınması için çok önemli işler özel kişileri neline bırakıldıkça da bu böyle olacaktır. Aksini düşünmek ve istemek bir hayaldir. Kedinin önün ciğeri koyup da yemesin onu demek gibi bir şey.

Çare ne? Çaresi dış ticareti devletleştirmek. Başka çıkar yol yok.

Dünya OLAYLARI

Amerikan DIŞ POLİTİKASI

Amerika Dışişleri Bakanı D. Rusk, cuma günü gazetecilere önemli bir beyanat vermiştir. Okurlarımıza bu beyanatın bazı parçalarını sunuyoruz :

«Amerika Birleşik Devletleri, ortak çıkarlar buldukça komünistlerle anlaşmalara varmaktadır. NATO paktı ile VARŞOVA paktı arasındaki meseleler iyi bir sonuca bağlanabilir. Bizim derdimiz oradan değil de Çin ve Kuzey Vietnam'dan gelmektedir. Bu memleketlerin komşularının işlerine karışmamasını temin etmeliyiz, onları bu şekilde davranmaya ikna edebilmeliyiz.»

«Biz Kızıl Çin'in varlığını inkâr etmiyoruz, üstelik siyasî münasebet kurmuş olan Batı Devletlerine kıyasla biz daha çok görüşme ve tartışmada bulunuyoruz; yöneticileri ile toplantılar yapıyoruz, tek fark bu görüşmelerin Prag ve Varşovada yapılmasındadır. Normal münasebet kurmamız için Çin'in amansız politikasını terketmesi gerekir.»

«Laos'da Sovyetler Birliğini karşımızda görmemekteyiz; onlar barış istiyor, orada da karşımızda Çin ile Kuzey Vietnam var.»

«Silâhsızlanma; Berlin, Küba ve Güney-Doğu Asya çıbanbaşları yokedilmedikçe pek olumlu bir yola giremez.»

«Kongo'ya sadece nakliye uçakları yolladık; giden paraşütçü kuvvetlerinin bu uçakları himayeden başka bir görevi yok, Asilerin ezilmesi çok zaman ve büyük gayret istiyecektir.»

«Fransa ile, Avrupa Teşkilâtlanması ve Nato konularından başka hiçbir anlaşmazlığımız yoktur.»

Böylece yetkili bir ağızdan Amerika'nın dış siyaset konularındaki görüşlerini öğrenmiş bulunuyoruz. Başkan Johnson ise Vietnam anlaşmazlığı hakkında şöyle demektedir:

«Bu silâhlı çatışmanın hudutlardan taşması milyonlarca insanın canına mal olur, Asya'yı savaşa sürükler ve Dünya barışını tehlikeye sokar. Bize meydan okurlarsa cevap veririz, ancak amacımız barış ve düzendir. Bizi Vietnam'dan kovmalarına asla müsaade etmiyeceğiz.

Aynı günlerde Amerikan Senatosunda dış yardımlar görüşüldü ve yardımların faizleri yükseltildi. Tartışmalar sırasında Senatör Morse: «Üzüntü ile şunu belirtmeliyiz ki yaptığımız yardımlarla diktatörleri ve çürümüş rejimleri destekliyoruz.» demiştir.

Dean Rusk ile Başkan Johnson'un Amerikan dış politikası üzerine bu demeçlerini yine Amerikalı bir siyaset adamı olan Senatör Morse'un sözleri ışığında değerlendirmek gerek. Amerika'nın diktörleri ve çürümüş rejimleri desteklediğini söylüyor Amerikalı Senatör. Küba'daki, Güney-Doğu Asya'daki, Kongo'daki durumları dıştan kışkırtılıp yaratılmış «çıban başları» gibi göstermek, eğer düpe düz gerçekleri tahrif değilse, durumu hiç anlamamak demektir. Söz konusu memleketler sömürücü yabancı sermayeye ve onun dayandığı emperyalist devletlere karşı millî kurtuluş savaşı yapmakta olan, aynı zamanda da bu dış kuvvetlerin içerdeki dayanaklarına karşı, diktatörlere ve çürümüş rejimlere karşı savaşan veya onları tasfiye etmekte olan memleketlerdir. Barışmış! Evet, şüphesiz barış. Ama diktatörlükler, çürümüş rejimler ve onları destekleyen dış emperyalistler düzeni üzerine kurulmuş bir barış değil. Zaten istense de böyle bir düzen üzerine barış kurulamaz. Dünyanın gittikçe uyanan halk kütleleri ergeç iç ve dış sömürücüleri mutlaka başlarından atacaktır. Bu tarihin kaçınılmaz bir zorunluğudur.

KONGO İÇ SAVAŞI

Yabancı şirketlerin adamı Başkan Çombe ayaklanmayı durdurmak ve geriletebilmek için yabancı devletlerden yardım istedi ve şimdilik Amerika'dan uçak yardımı gördü; bu gidişle Kongo halkının daha çok çekeceği var. Geri kalmış ve zengin bir memleket olmak fena. Bilindiği gibi Kongo'da dev ormanlar ve dünyada misli görülmemiş miktar ve kıymette maden var. Elmas, Altın, Bakır ve diğerleri yanında en büyük Üranyum madenleri de Kongo'da, yani Atom bombasının ham maddesi ellerinde, doğrusu memleketi sömüren şirketlerin elinde. Bu durum bir taraftan büyük şirketler arasında diğer taraftan da devletler arasında rekabetler doğuruyor, ve Kongo'yu bu yabancı kuvvetler elinde bir oyuncak haline getiriyor. Lumumba ve arkadaşları Kongo'yu bu durumdan kurtarmaya çalışan yurtsever insanlardı, kurdukları hükümet de meşru hükümetti. Yabancı şirketlerin adamı Çombe'nin ayaklanması ile bu meşru hükümet devrildi, Lumumba öldürüldü. Dünkü asîlerin başı, yabancı şirketlerin adamı, Birleşmiş Milletler Sekreterinin «Soytarı» diye adlandırmış bulunduğu Çombe meşru (!) hükümet başkanı oldu. Yabancı Şirketler ve emperyalistler memnun dular. Ama bir toplumun zorunlu tarihsel gelişmesi dış müdahelerle durdurulamaz. Kongo bugün yine içten içe kaynıyor. Dünün «asi» sine karşı bugün isyanvar. Amerika ve Belçika bu «asi» lere karşı «soytarı» yı destekliyorlar.

N.R. İleri

Kabzımalların Belediye'ye Hucumu

Haftanın birinci Pazartesi günü 27 Mayıs'ın Hal'den kovduğu eski DP Ocak-Bucak ve de «V.C.» silâhşörleri kabzımallar topluca gidip sayın Belediye Başkanının makamını basmışlar. Ortalık karışmış, yıldırım ekipleri gelmiş, itiş-kakış, bayılanlar filân derken âsayiş sağlanmış sayın Başkanımız da «manzarayı gülerek seyretmiş» soğukkanlı! Neymiş mesele? Efendim eski silâhşörlerin eski «altın madenlerine» dönmelerini Belediye Meclisi onaylamış da kur'a çekilecekmiş. Olmaz böyle şey demişler CHP'nin Hal'deki silâhşörleri bu sefer, kabarmış «devrimci» ayranları, şimdi bizde sıra, biz işleteceğiz «altın madenlerini», bunun için mi verdik Emeksiz'leri, Kalmaz'ları şehit diye? Doğruca Danıştaya başvurmuşlar, «tehiri icra kararı» almışlar. Bunları büyüük gazetelerimizde okuduk. Bu büyüüük gazetelerimizde okumadıklarımız şunlar: Bursa'da şeftali müstahsilden kaça alınır, İstanbul'da kaça satılır? Trakya'dan Hal'e gönderilen kavun-karpuz için kesilen «hesap puslalarında» neden müstahsil «borçlu» çıkarılır? Bu durum karşısında ürününü İstanbul semt pazarlarına kendisi getirip satan ufak müstahsillere Belediye Zabıtası neden cayır cayır ceza keser? Bunlara bu cezaları kimler kestirir? Asıl bunlar ilgilendirir halkımızı. Bunların nedenlerine niye inmez bizim büyüük basınımız. İnmez çünkü onlar kabzımaldan yanadır. Bastılar mıydı Başkanın makamını «sansasyon» olur bu gazetelerimiz için. Yani baldırbacak edebiyatının yanında sürüm yapacak konu olur ve de dört sütün, resimli-manşetli verilir haber, oyalanır halk.

Deriz ki, ticaret işlerinde aracıların sömürücülüğü ortadan kaldırılmadıkça müstahsil ürününün, yani alın terinin, karşılığına alamıyacaktır. Türkiye İşçi Partisi Dış Ticareti, İç Ticareti Devletleriyle yapacak, kontrol edecektir. Bunun başka yolu yoktur. Müstahsilin çıkarı bundadır.

100 MADENCİDEN 90'ı VEREM

Zonguldak Kömür Bölgesinde çalışan 40 bin işçiden 34 bini «silikoz» hastasıymış!... Neymiş bu «silikoz» Bunun adı düpedüz verem. Yani aşağı yukarı 100 maden işçisinden 90'ı verem. Bu işçilerin çoğu köylü olduğundan ve de havzaya en çok işçi veren ilimiz de Çankırı olduğundan bu ilimiz verem hastalığı bakımından Türkiye'de birinci gelirmiş. Bunları büyüük gazetelerimiz bir rapordan alıp ince harflerle verdiler Oysa bu haber sekiz sütun üzerine birinci sayfada manşet olmalıydı. Olmaz, nedenleri araştırılmaz, başka memleketlerde böyle durumlara düşülmemek için devlet, sendikalar, işverenler neler yapar, bizde neler yapılmalıdır? Bunlara dokunulmaz. İşçiler kendilerine ihanet eden sendikacıları başlarından atmaya karar verince bizim Ağa-Basınımız bu hain sendikacıları tutar. İşçi kendi partisine girerse işveren onu işinden atar, sonra da Çalışma Bakanımız «toplumcu Ecevit» ahkâm keser... «Türk işçisi T. İ. P. ni işte bunun için tutmuyor» gibi büyük lâflar eder. Halkımız, işçimiz uyanıp da hanyayı-konyayı anlayınca bakalım bu «devrimci» bakanlarımız o zaman nasıl bir ahkâm kesecekler? Devlet halktan yana olmadıkça, sendikalar işçi niteliğini yitirmemiş gerçekten namuslu sendikacılar tarafından yönetilmedikçe, Büyük Millet Meclisine halkın kendi temsilcileri girmedikçe, halkımız söz ve karar sahibi olmadıkça, tüm ülkemizin veremliler, trahomlular, frengililer ülkesi haline gelmesi kaçınılmaz gibi gelir bize!

Anayasa Haklarının Çiğnenmesini Kolaylaştıran Sendikacılar :

Anayasamız şöyle der : **Kanun; Kamu yararı, Genel Ahlâk, kamu düzeni, sosyol adalet ve Millî Güvenlik gibi sebeplerle de olsa, bir hakkın ve Hürriyetin özüne dokunamaz.** (madde 11).

Şimdi Petrol-İş Sendikasının Batman Grevini durdurma kararının gazetelerde çıkan ilânını beraberce okuyalım :

«Sendikamız Türkiye Petrolleri A. O. ait Batman'da kurulu Bölge İşletme Müdürlüğüne bağlı Rafineri, Garaj ve Nakliyat; İdare Servisleri, Merkez Atölyeleri ve İnşaat Bakım İşyerlerinde almış olduğu 7.8.1964 tarihli, GREV KARARI'nı,

Memleketimizin içinde bulunduğu son siyasî ve iktisadî olayların vatanperver anlayışı içinde **Ortaklık Genel Müdürlüğü Yöneticileri ile müştereken ve aynı havayı teneffüs etmek suretiyle ele alarak**, Türk-İş Başkanı Sayın Seyfi Demirsoy ile Genel Sekreteri Sayın Halil Tunç'un ortalama teklifini sosyal adaletçi düşünceye sahip olduklarını ispat eden Çalışma Bakanı Sayın Bülent Bakanı Sayın Hüdai Oral, Sanayi Tarım Bakanı Sayın Turhan Şahin'in huzurlarında 12.8.1964 günü varılan anlaşma ve 13.8.1964 günü imzalanan Toplu İş Sözleşmesi üzerine 15.8.1964 tarih ve 32 sayılı karar ile kaldırmış bulunmaktadır.

Keyfiyet 275 sayılı kanunun 34. cü maddesi uyarınca ilân olunur.

Türkiye Petrol, Kimya ve Atom İşçileri Sendikası İcra heyeti adına Genel Başkan Ziya Hepbir»

Yazık lar olsun!

Nihayet memleketimizde de bol petrol bulundu

Ne yazık ki bu habere tam sevinemiyoruz

Siirt'de Şelmo bölgesinde «memleketimizin mukadderatını değiştirecek kadar önemli» yeni bir petrol damarı bulunmuş. Açılan tek bir kuyudan elde edilen petrol memleketimizin yıllık petrol istihsalini birden iki misline çıkaracak kadar bolmuş. Beş yıllık plân 1964 de petrol istihsalinin 864 bin tona yükselmesini ön görüyor, bu yeni açılan «Şelmo 2» kuyusu ise kendi başına günde 15.800 varil petrol veriyormuş ki, yılda 850 bin ton tutuyormuş. Aynı sahada açılmakta olan diğer iki kuyu da Ağustos sonlarında tamamlanacakmış.

Petrol, bir memleketi zengin eden tabiî kaynakların başında gelir, gerçekten de memleketin mukadderatını değiştirebilir. Ama bunun bir şartı vardır: o da, petrollere ve petrol istihsalinden elde edilen kazançlara petrolün çıktığı memleketin kendisinin tam sahip olabilmesidir. Eğer petrolleri yabancı şirketlere kaptırmışsa o zaman gelirin kaymağı dışarıya akar ve yabancı petrol şirketleri o memleketin başına belâ kesilebilir. Yakın ve Orta Doğu'daki petrol istihsal eden memleketlerin yakın tarihi ve bugünkü durumları bunun en canlı örnekleridir. Güney Amerika memleketleri de bir başka acı örnektir.

Bizim memleketimizde de bir gün mutlaka bol petrol bulunacağı en azından on beş yirmi yıl önce biliniyordu. O zamanlar, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'nün dışarda tahsil görmüş, yetişmiş genç uzmanları yaptıkları araştırmalar sonucunda bunu kesinlikle söylüyorlardı. Ama hükümet bütün imkânlarını bu yönde seferber ederek petrolü kendisi bulup işletme yoluna gideceğine bu işi malûm kırtasiyecilik muameleleri içinde sürüncemede bıraktı, sonra da, memleketimizin ekonomisi, hatta politikası bakımından hayatî bir önem taşıyan bu işi yabancı şirketlere devretti. Bizim gibi Millî Kurtuluş Savaşı yapmış, kapitülasyonları ve yabancı şirketleri tasfiye etmiş bir memleketin hükümeti için bu affedilmez bir hata idi, hele büyük Atatürk millî bağımsızlığın ekonomik bağımsızlığa dayanması zorunluğu üzerinde ısrarla durmuş olduğu halde ve hele Yakın ve Orta Doğu memleketlerinin hazin durumu göz önünde apaçık serili iken...

Siirt'de Şelmo bölgesindeki zengin petrol damarını Mobil Oil şirketi bulmuş. Nakliyat zorluğundan dolayı istihsali dörtte bire düşürmüş. İster istemez insanın aklına, yabancı şirketlerin açtıkları kuyuları, istihsali ekonomik değil diye sonradan kasten kapattıkları, dünya petrol fiyatlarını düşürmemek için Türkiye'deki bulunan petrolleri işletmeyip ilerisi için ihtiyat olarak sakladıkları konusunda dönen dedikodular akla geliyor. Diyelim ki bu sefer böyle olmadı da bulunan zengin damar tam işletmiye açıldı ve petrol istihsalimiz birden havaî fişek gibi yükseldi. O zaman da büyük petrol röstlerinin Türkiye petrolleri için girişecekleri kıyasıya rekabet, iç ve dış politikamız üzerine yapacakları etkiler akla geliyor ve insan derin derin düşünmiye başlıyor, onun için de sevincimiz kursağımızda kalıyor.

Türkiye'nin yeraltı ve yerüstü kaynakları Türk milletine aittir; kayıtsız şartsız, sadece ve sadece onun menfaatine, memleketin kalkınmasına hizmet etmek üzere işletilmelidir. Bunun için de Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ve de yabancı şirketlere petrollerimize elkoyduran Petrol Kanunu yürürlükten kaldırılmalıdır. Yalnız Türkiye İşçi Partisi bunu istemektedir ve programına da koymuştur, bütün öbür partiler ise memleket ekonomisinin kapılarını sömürücü yabancı sermayeye daha da geniş açmak amacı peşindedirler.

ÖZÜR

EMEKÇİ'nin geçen sayısında ve bu sayfada çıkan Hasan İzzettin'in «Gecekondum'dan Bir Türkü» adlı şiirinin 31 inci mısraı «Tavşan kanı gibi kızarmış çayı yudumlamam» şeklinde olacaktır. Bu yanlışlıktan dolayı okuyucularımızdan ve arkadaşımızdan özür dileriz...

Avukat, yaşlı kadın, bir de Süleyman

Yusuf Ziya BAHADINLI

Avukat — Çalışmıyorlar efendim, çalışmıyorlar.

Yaşlı Kadın — Sahi yirmi lira mı, sahi yirmi beş lira mı gündelik? Yiğit alasın da çamaşır yıkıyasın şehir yerde!...

Süleyman — Gece ne demek, gündüz ne demek! Ne zaman akşam olur, ne zaman sabah! Herk ediyorum ben şimdi, nadas yapıyorum. Mevsim bahar. Evde ot ne gezer, saman ne gezer. Öküzleri doyurmam gerek. Aç ayı oynar mı birader. Öküzlerin ağladığını gördünüz mü hiç? Ben gördüm. Gördüm de benim için kan ağladı. İnsan ağlar, geçiştirir, ama öküz!... Gece sabaha kadar şu dağ senin, bu çayır benim öküzlerimi gezdiririm. Bir çalı dibinde kalan bir tutam ot, bir kaya kovuğunda kalan bir avuç çimen öküzlere yem olurken yerimde duramam, hopur hopur hoplarım sevincimden. Çevre, yöre kapkaranlıktır önce. Sonra usul usul bir ışık sarar ortalığı. Ben daha öküzlerin peşinde, şu tarla senin, şu çayır benim, öküzler nerde ben orda. Ben daha gözümü kırpmadım. Usul usul tarlaya yönelirim. Ben de insanım birader, uykum gelir birazdan. Tarlaya varırım. Haydi yavrularım azıcık geviş getiiin, ben de azıcık kestireyim. Gözlerimi kaparım kapamam, alırım çiftin tutağını: sür, sür, sür...

Avukat — Bu köylü milleti kadar tembel kimse yok kardeşim.

Yaşlı Kadın — Yirmi lira ne demek, yirmi beş ne demek. Yiğit olasın da...

Süleyman — Bu günler böyle, bu haftalar böyle. Arkasından ekim gelir, arkasından hasat gelir. Gece ne demek, gündüz ne demek? Ne zaman akşam olur, ne zaman sabah olur, bilemem. Tam bir ay, tam bir buçuk ay birader. Horoz ötmeden, kuşlar uyanmadan ben uyanırım. Yıldızlar gökte şıkırdım. Biz çıkarız evden. Benim elimde tırpan, Fadime'nin elinde tırmık. Yürü babam yürü. Dakikalarca yol yürürüz. Elimde tırpan, belim iki büklüm; alnımda ter domur domur. Sabah olur, öğle olur, akşam olur, elimde tırpan biç babam biç.

Avukat — Ah şu köylüler...

Yaşlı Kadın — Yiğit olasın ki...

Süleyman — Bitmedi, aahh bitmedi, ceremem bitmedi. Hasat bitti de iş bitti mi! Ekin tarlada. Gün vurur, ekin kurur tarlada. Harmana getirmek gerek. Koşulurum sarı combalarımın yanına. Onlar önde, ben arkada. Kağnı gıcır da gıcır. Ah şu kağnı gıcırtıları... Benim türkümü söyler, benîm destanımı yazar kağnı gıcırtıları. Gece gıcır, gündüz gıcır. Ne zaman yatarım, ne zaman kalkarım, bilemem. Yatak mı? Çamaşır değiştirmek mi? Gece ekin çekerim gündüz döven sürerim. Günler mi geçer, haftalar mı, bilemem. Artık savurmak gerek. Buğday da lâzım, saman da. Elimde yaba, gözlerim havada. Bir yaprak mı düştü daldan, yabam havada şimdi. Savur, savur, savur.

Avukat — Miskin efendim, miskin bunlar...

Yaşlı Kadın — Ah yiğit olasın ki...

Süleyman — Buğday çıkar ortaya, saman çıkar ortaya. Öküzler saman diye ağlar; ben, ah ben ağlamayım da kimler ağlasın: Un mu yapacaksın, bulgur mu? Banka borcuna mı, tahsildara mı? Fadime'ye üç metre basma mı, bacağıma don mu? Çocuklar, hele çocuklar... Nideyim, nişleyim, nerelere gideyim? Bir yol göster bana avukat emmi! bana bir yer göster. Köyde kalsam, «miskin» diyorsun, şehre gelsem, «kara kara bulut sardı şehri!» diyorsun. Bana bir yol göster. Ayağımda çarık, güneş çarığı sıkar, çarık ayağımı sıkar, düşerim yollara. Soluğu şehirde alırım. Ankara mı olur, İstanbul mu? Bir de bakarım ki şehir benim gibilerle dolu birader. Haber mi saldım size, ucu püsküllü mektup mu yazdım be... Sonu mu ne olur? «Bir yol parası abi!» deriz, dileniriz yani senin anlıyacağın. Bizi köy paklar avukat emmi, bize bir yol göster...

DERTLİ KARAPINAR

Karapınar'ın nüfusunun % 80'i çiftçidir. Bu çiftçilerin de ekecek toprağı yoktur. Devletten güçlükle kiraladıkları toprakları işliyorlar, ama bu sefer de böcekler ekinleri daha olmadan tahrib etmekte, çilekeş köylünün elini boş koymaktadır. Peki diyeceksiniz, o kadar ziraat teknisyenleri yetiştiriliyor ve köylere gönderiliyor, onların vazifesi ekinlere musallat olan hastalıklarla uğraşmak ve kökünü kazımak değil midir? Bu soruyu köylüler tarafından, özellikle Karapınarlılar tarafından cevaplandıralım: Burada vazife alan bir ziraat teknisyeni, çiftçilerin uyarmasına karşılık mücadeleye lüzum yoktur diyerek görevini yan çiziyor. Kendisinin bu köyde 400 dekarlık bir arazisi vardır ve bu toprağın ayda 500 T.L. maaşla temin edilemiyeceğine bütün köylüler inanmaktadır. Çiftçiler topraksızlıktan kıvranırken sayın ziraat teknisyeni arazisini gayet mükemmel ekmektedir. Resmî plâkalı kamyoneti ile kendi özel tarlasına yığınla ilâç taşımaktadır. Üstüne üstelik ağalara «özel muamele» etmekte, onlarla içki sofralarına oturmakta, fakirleri ise «asık suratla geri çevirmektedir».

Konya'nın Karapınar ilçesinden «200 kişi adına» bize mektup yazan dertli yurttaşımız (adı bizde mahfuzdur) durumu yukarıda özetlediğimiz şekilde anlattıktan sonra, «Bu mudur kalkınan Türkiye, diyor, bu mudur plân, program? Yeter demek zamanı daha gelmedi mi? Yoksa tahkikat açılmasına bile mi lüzum yok?»

Karapınar ilçesinin derdi daha bir çok ilçelerin, sayısız köylerin derdidir. Diğer dertler gibi bunun da kökünden halli köylümüzün emekçi halkımızın memleket idaresinde söz ve karar sahibi olduğu gerçekten demokratik bir düzenin meydana getirilmesine bağlıdır. Köylümüz, emekçi halkımız kendi öz mümessillerini seçsin, Türkiye İşçi Partisi iktidara gelsin, böyle vazifeyi kötüye kullanma hallerinin kökü kesilir. Tek tük sütü bozuk çıksa da, görün bakın o zaman tahkikat hemen nasıl açılır ve nasıl süratle olumlu bir sonuca ulaştırılır.

T.İ.P. Haberleri

Beşiktaş kongresi

Türkiye İşçi Partisi Beşiktaş İlçe kongresi 16 Ağustos 1964 pazar günü saat 10.30 da Ortaköyde yapılmıştır.

İşçilerin büyük bir ilgiyle izlediği kongre İlçe Başkanı Halil Oyman'ın bir konuşmasıyla açılmıştır.

Ali Karcı'nın yönetiği kongrede faaliyet ve hesap raporlarının onaylanmasından sonra konuşmalara geçilmiştir. İlk konuşmayı yapan Nevzat Hatko «T.İ.P. nin karşısındaki diğer beş partinin tek parti olduğunu Bu beş partinin de çıkarcı çevreler tarafından beslendiğini» anlatmıştır.

Bundan sonra söz alan İşçi Osman Sercan içli bir konuşma yaparak «Emekçi halkımızın yoksul durumunu ve buna paralel olarak T. İ. P. nin nasıl kurulduğunu» anlatmıştır. Osman Sercanın alkışlarla karşılanan konuşmasından sonra orada bulunan Gaziantep Gençlik Kolu Başkanı İlhami Biner kürsüye davet edilmiştir. Gaziantepten selâmlar getirdiğini söyledikten sonra yaptığı konuşmada İlhami Biner «İşçinin alın terinin karşılığını istediğini, emekçi halkın işveren karşısında nasıl boynu bükük kaldığını» anlatmıştır.

Bundan sonra söz alan işçi Osman Erdem, işçi Ahmet Cansöz «T.İ.P.'nin Atatürk'ün yolunda olduğunu ve anayasayı savunduğunu, işçi ve köylünün de parlamentoya girmesi gerektiğini» belirmişlerdir.

Kongre Başkanı Ali Karcının, halkımızın genel dertlerini dile getiren konuşmasından sonra yönetim kurulu seçimine geçilmiş ve yönetim kurulu şu üyelerden meydana gelmiştir. Halil Oyman, Murat Tuncay, Levon Gülşün, Haydar Tamkan, H. Tahsin Kaylan, Muzaffer Kerpiç, Hüseyin Dinçtürk. Yedekler: Hüseyin Serin, Kadri Esmeray, Kiryako Keçelidis.

Diğer seçimlerden sonra kongre olumlu bir hava için de kapanmıştır.

İznik kongresi

T.İ.P. İznik İlçe Kongresi 9/8/1964 pazar günü Lâle sinemasında yapıldı. T.İ.P. Bursa İl Başkanı Y. Müh. Mimar Emin Canpolat'ın ve ve Avukat Şükrü Akmansoy un memleket meselelerine değinen birer konuşma yaptıkları kongrede yeni Yönetim Kurulu Asil üyeliklerine Hasan Çakır, Emin Alper, Kemal Tosun, Rifat Talan, İsmail Çalışkan, yedek üyeliklere Faik Aşkın, Mehmet Başaran, Tevfik Erol, İl delgeliğine de Fevzi Kavuk seçildiler.

Çağrı

23. Ağustos. 1964 Pazar günü saat 10 dan 12 ye kadar T. İ. P. Gaziosmanpaşa İlçe Gençlik Kolu açılış töreni,

Saat 12 den 17 ye kadar da İlçe Kongresi, Meydandaki Tuna Düğün Salonunda yapılacaktır.

Diyarbakır ilçe kongreleri

DİYARBAKIR (Özel) — Türkiye İşçi Partisi İlimiz örgütünde, Silvan, Bismil, Lice, Hani, Ergani, Dicle, Kulp ve Çüngüç ilçeleri, kongrelerini yaptılar. Çermik, Hazro ve Merkez ilçeleri de, kongrelerini ağustos ayının sonuna dek yapmış olacaklar.

Yapılan kongrelerin hepsi de çok **olumlu** geçmiş, T. İ. P. nin Diyarbakır ve çevre illerinde gelişip güçlenmesine yol açmıştır.

Kalabalık bir izleyici önünde yapılan kongrelerde işçi, köylü, esnaf ve toplumcu aydınlar söz alıp memleket dertlerini dile getirdiler; bu dertlere çözüm yolları gösterdiler. Sait Burçin, Abdülkerim Ceylan, Tarık Ziya Ekinci, İmam Temür, Canip Yıldırım, İhsan Dündar, Tahsin Ekinci, Zeki Çınar ve Ramazan Gür'ün konuşmaları yakından bir ilgi ile izlenmiştir.

Bu konuşmalarda, özellikle:

Hâkim çevrelerin, Anayasa'mızı tastamam eksiksiz olarak uygulamaktan, kaşta **toprak reformu** olmak üzere, köklü reformları gerçekleştirmekten kaçındığı belirtilmiş;

Vergi adaletsizliği, millî gelirin bölüşümündeki adaletsizlik konuları üzerinde uzun boylu durulup bugünkü iktidarın bu adaletsizlikleri gidermemesinin (daha doğrusu gideremememesinin) nedenleri açıklanmış;

İşsizlik, işçi haklarının kısıtlnaması, lokavtın -Anayasa'ca bir hak olarak kabul edilmediği halde- uygulanagelmesi konularına değinilmiş;

Eğitimde eşitlik prensibi ele alınıp emekçi çocuklarına okuma fırsatı verilmemesinden yakınılmış;

Hiçbir şahsiyete girişilmeden, bugünkü **Cumhuriyet Halk Partisi** iktidarı acı ama gerçekçi bir dille tenkit edilmiştir.

Kongrelerde yapılan konuşmalarda ayrıca, Türkiye İşçi Partisinin amaç ve karakteri, diğer partilerle olan farkı açıklanarak, öbür partilerin mutlu azınlığı temsil ettiği, Türkiye İşçi Partisinin ise nüfusumuzun %98 ini teşkil eden yoksul emekçi kütlelerinin tek temsilcisi olduğu, T. İ. P. iktidara gelmedikçe bu bozuk düzenin sürüp gideceği, buna bir son vermek için, işçi, ırgat, toprağı yetersiz çiftçi, esnaf ve dargelirli serbest meslek sahipleri ile ilerici gençlik ve toplumcu kafa işçilerinin bir araya omuz omuza gelip, el ele verip T. İ. P. saflarında politik bir güç halinde örgütlenmesi gerektiği gerçeği gözler önüne serilmiştir.

TİP. Şişli İlçesinden

Bildirilmiştir:

İlçemiz 2. nci Kongresi 22.8.1964 Cumartesi günü saat 14 de İlçe Merkezinde, çoğunluk olmadığı takdirde **23.8.1964 PAZAR günü KUŞTEPEDE, Kuştepe Yolu No. 16 da Esat Karakuş Kahve salonunda Saat 10 da yapılacaktır.**

Önemle bildirilir.

Emekçi'yi okuyunuz

Emekçi'ye abone olunuz

Desen : ABİDİN

Kavel gene ön planda

Geçen yıl birçok olaylara sahne olan Kavelde yeniden bazı anlaşmazlıkların çıkacağı anlaşılmaktadır.

Geçenlerde Maden - İş Sendikası Kavele toplu sözleşme için müracaat etmiştir. Kavel işçilerinin toplu sözleşmeye girme tehlikesini sezen Fabrika Müdürü İbrahim Üzümcü işçileri çeşitli baskılarla Çelik-İş Sendikasına kaydetmek istemiştir. Bu oyunu sezen 10 işçi Çelik-İş Sendikasına kaydedilmek istememiş ve bunun üzerine işlerinden çıkarılmışlardır.

Gayesine ulaşan Fabrika Müdürü Maden-İş Sendikasına işçilerin Çelik - İş Sendikasına kayıtlı olduğunu bu yüzden Toplu Sözleşmeye giremiyeceklerini bildirmiştir.

Fakat İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü dönen dolapları anlayarak Çelik - İş Sendikasının defterlerine el koymuştur. Yapılan incelemeler sonunda 7 Ağustosta Çelik İş'te toplantı yapıldığı ve 11 kişilik Yönetim Kurulundan 3 kişinin imzasıyla ve 29 Haziran tarihi ile Kavel işçilerinin sendikaya kaydolduğu ortaya çıkmıştır. Böylece İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü bu hileli kayıtları muteber saymamıştır. İbrahim Üzümcü ise sendikanın Toplu Sözleşme teklifini reddetmiştir. Maden-İş sendikası Bölge Çalışma Müdürlüğüne danışarak 275 sayılı kanunun 10. maddesinin, yani grev kararının uygulanmasını istemiştir.

Amerika sendikalara müdahale mi ediyor?

(Baştarafı 1 de)

Sözleşme yapmıyacağını bildirmiş ve Amerikan hükümetinin de Çalışma Bakanlığının direktif ve tavsiyelerine uyarak bu yola baş vurduğunu ilâve etmiştir.

Arkasından Bölge Çalışma Müdürlüğünün İşvereni uzlaştırma toplantısına çağırması beklenirken, İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü **Sendikanın yetkisi olmadığına dair ikinci bir karar almıştır.**

Bölge Çalışma Müdürlüğünde vazifeli iş müfettişi Bay Cengiz ile sendika başkanının yaptığı bir konuşmada, Çalışma Bakanlığında görevli Bay Kemal Köprülü'nün telefon ile emri var. Ne yapalım? şeklinde bir konuşma geçmiştir.

Hadiseler göstermektedir ki Amerika Birleşik Devletleri Türkiye'de kanunların üzerinde at oynatmaktadır. Üstelik, bazı vazifelilerin onlara yardımcı oldukları da aşikâr. Bunlar kimlerdir? Kime, ne için hizmet etmektedirler?

Amerika Birleşik Devletleri Türkiye'de kanunların üzerine çöreklenmek için bulunmuyor. Bu böyle giderse bunlar birgün Türkiye'de sendika da kuracaklardır.

Türkiye'de Türk kanunlarının üzerinde bazı **kökü dışarıda** kuvvetler mi vardır?

Bütün bu soruların cevabını verecek vatansever devlet adamlarımıza soruyoruz: Şimdiye kadar sendikanın yazdığı dilekçelere niye cevap verilmemektedir? Çalışma Bakanlığı teşkilâtı kanunları neden tatbik etmemektedir?

Teksif'te dönen dolaplar

(Baştarafı 1 de)

dan İstanbul'a gelmiş olmasına rağmen toplantıya katılmadı. Bu davranış üyeleri haklı olarak üzdü. Oysa çekinmeye hiçbi rsebep yoktu, Çünkü toplantıya gelmiş olan Dokuma işçileri ne istediğini bilen, olgun ve sendikalarına bağlı kişilerdi. Nitekim toplantılarını büyük bir anlayış içinde yaptılar.

Teksif Sendikası 274 Sayılı Sendikalar Kanununun mer'iyete girdiği tarihten sonra kurulmuş olmasına rağmen bu kanuna intibak etmemiştir. Bu konuda iki üye tarafından sendika aleyhine dava açılmış bulunmaktadır.

Teksif'in Sendikalar Kanununun açık hükümlerine riayet etmemesi karşısında kongre yapılmasını isteyen işçilerin bu istekleri daima red edilmiştir. Fakat Eyüp Şubesi üyelerinin yaptığı toplantı Sendika idarecilerini düşündürdü. Zira bu toplantıların diğer Şubelere yapılacağı söylentileri duyuldu.

BEKLENEN KONGRE YAPILIYOR

Üyelerin toplu olarak harekete geçmesi G. Başkanı korkuttu. Kendilerine muhalif olan üyelerin birleşmelerine meydan vermeden ve şubelerin birbirlerine yardım etmelerini önlemek için derhal Bakırköy, Topkapı ve Eyüp Semt Şubelerinin üçünün birden 22.8.1964 cumartesi günü Saat 10.00 da, çoğunluk olmadığı takdirde 23.8.1964 pazar günü saanı saatte kongrelerinin yapılmasına karar verildi. Kongrelerin yapılması kararı, üyelerden, hattâ Semt Şubelerindeki bazı İdarecilerden de saklı tutulmuştur.

Cumartesi saat 10 da iş - yerleri açıktır, kanunî nisap sağlanamıyacaktır. Kongreler, ister istemez pazar günü yapılacaktır .

Teksif'in bugünkü yöneticileri, kongreleri kendi adamlarından geldiği kadarı ile yapıp işi olup-bittiye getirmek ve bu usûl ile kendi adamlarına seçtirme khülyasına kapıldılar ama, artık uyanan işçi buna müsaade vermiyecektir. Saklı tutulan kongre gününü Tekstil Sanayiinde çalışan bütün üye arkadaşlara duyurulacaktır.

Çok kuvvetli olan muhalefet gurubunu parçalamak için, Sendika idarecilerinin birkaç «döner-aldatıcı» liste kullanacaklarını duyan işçiler bu oyuna gelmemek için ne olursa olsun, bunların karşısına tek liste ile çıkmaya azmetmiş ve aralarında anlaşmış bulunuyorlar.

İzmit'te sessiz yürüyüş

mobille evlerinden almayı teklif temekteyse de işçiler konuşmaya bile yanaşmamışlardır.

Ne yapacağını şaşıran işveren bu sefer, işçileri, fabrikayı söküp başka yere götürmekle tehdit etmek gibi numaralara baş vurmuşsa da, alay konusu olmaktan ileri gidememiştir.

İşevren, bundan başka kiralık adamları kamyonlara bindirip işçilerin üzerine son sürtle yürütüp, bir olay çıkartmak istemiş ise de, sendikacılar bu oyuna gelmemişlerdir.

Lastik-İş Genel Başkanı grevin başından beri grevcilerin arasında ve onlarla birlikte olarak örnek liderliğini bu kez de göstermiştir; işçiler için tam bir güç kaynağı olmaktadır.

Yaşasın grevciler ve onları bekleyen zafer.

U.S Royal Lastik T.A.Ş. ile Lastik-İş arasında imzalanan toplu sözleşme

Bu sözleşmeye göre :

1. Mevcut ücretlere seyyanen % 25 zam yapılacak;
2. Asgari üçret 175 kuruştan 200 kuruşa yükseltilecek;
3. İşçiye, 18 yaşına kadar olan çocukları için çocuk zammı verilecek (Birinci çocuk için 20 lira, ikinci çocuk için 15 lira, üçüncü, dördüncü ve beşinci çocuklar içni 10 lira);
4. İşçiye çalıştığı her gün için, ücretinden gayri net 100 kuruş ödenecek;
5. Saat 20 den sabah saat 6 ya kadar yapılan mesailer % 100 zamlı olarak ödenecek;
6. Hizmeti bir seneden beş seneye kadar olanlara, senede 20 gün ücretli izin verilecek;
7. İşveren tarafından çıkarılan veya hastalık sebebiyle işinden ayrılan işçilere, bir yıldan fazla çalışmış olmaları şartıyle, işe başladıkları tarihten itibaren her takvim yılı için 30 günlük ücret tutarında tazminat ödenecek;
8. İşçilere ayda 2 yevmiye tutarında prim verilecek;
9. Silâh alıntına alınan işçilere 30 gün müddetle ücret ödenecek. Bu müddetin daha fazla sürmesi hâlinde işçinin iş akdi feshedilmiyecek.
10. İşyeri ve dairelerde çalışan işçilere yılda 2 kat iş elbisesi, 2 çift ayakkabı verilecek.
11. İşçinin ölümü hâlinde, kanuni mirasçılarına 500 lira; işçinin eşinin, çocuklarının ve anası ile babasının ölümü hâlinde ise işçiye herbiri için 250 lira ödenecek,
12. İşçiye verilecek yemekler 1.500 den daha az kalorili olmıyacak,
13. İşçiye genel tatil günlerinden ayrı olarak, şeker, kurban ve işçi bayramlarında ücretli izin verilecek;
14. Herhangi bir işçi; sendikaya üye olduğu, sendika hareketlerine katıldığı sebebiyle işinden çıkarılamıyacaktır.

Haftalık Siyasal Halk Gazetesi
Sahibi: Şaban ERİK
Yazı İşleri Müdürü: Yılmaz HALKACI
İdare Yeri : Ankara Cad. 54 — İstanbul
Telefon : 27 15 88
ABONE ŞARTLARI
Yıllık 10 T.L.
6 aylık 5 T.L.
3aylık 2.50 T.L.
Dizgi, tertip ve baskı : YENİLİK Basımevi
Reşat UMUR
Cağaloğlu, Cemalnadir S. Büyük Milâs Han No. 48